

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte - Constantin Alerguș,
judecătorii - Ion Guzun, Iurie Diaconu,
examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Prodan Cristin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Prodan Cristin

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 07.07.2015-26.08.2015;
instanța de apel: 09.09.2015-25.11.2015,
16.05.2016-09.09.2016;
instanța de recurs: 15.02.2016-05.04.2016;
07.12.2016-15.03.2017

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 26 august 2015, adoptată în ordinea prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, Prodan C. a fost condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 6 ani și 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral a fost admisă integral, cu dispunerea încasării de la Prodan C. în beneficiul succesorului părții vătămate, Colac V., a sumei de 20 000 lei și sumei de 3 000 lei cheltuieli de asistență juridică.

Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordine civilă.

2. Prima instanță a constatat că inculpatul a fost învinuit prin rechizitoriu pentru faptul că, la 01.05.2015, aproximativ la ora 04⁰⁰, aflându-se la domiciliul lui Ermurache S., situat în sat. Ciopleni, r-nul Criuleni, în urma unui conflict brusc apărut, intenționat, i-a aplicat lui Godoroja Gh. o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea

pieptului, în rezultatul căreia, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 154D din 18.06.2015, i-a provocat leziuni corporale, în urma cărui fapt a survenit decesul ultimului.

3. Sentința a fost atacată cu apel de succesorul părții vătămate, Colac V., care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea aplicării pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 10 ani închisoare.

Apelantul a invocat următoarele:

- prima instanță, la stabilirea pedepsei inculpatului, a luat în considerație doar circumstanțele atenuante în privința acestuia, fără a reține starea de ebrietate a inculpatului la momentul săvârșirii infracțiunii, care a fost recunoscută de el însuși în ședință;

- stabilirea pedepsei inculpatului în cuantumul aplicat nu a fost echitabilă, deoarece inculpatul nu a întreprins nici o acțiune care ar reflecta căință față de succesorul părții vătămate sau față de rudele apropiate ale defunctului, precum și nu a reparat prejudiciul cauzat prin acțiunile sale, atitudinea inculpatului față de consecințele infracțiunii fiind una nesatisfăcătoare.

3.1. Aceeași sentință a fost atacată cu apel și de procuror care, invocând blândețea pedepsei aplicate inculpatului, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 10 ani închisoare.

Apelantul a invocat următoarele motive:

- inculpatul nu a restituit succesorului părții vătămate prejudiciul cauzat în urma săvârșirii infracțiunii;

- prima instanță a încălcat criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal;

- au fost eronat indicate circumstanțe care nu au fost constatate în cadrul examinării cauzei, iar circumstanțele cauzei au fost incorect apreciate;

- prin pedeapsa prea blândă aplicată inculpatului nu au fost realizate scopurile legii penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, care a fost pronunțată integral la 23 decembrie 2015, au fost admise apelurile declarate, casată sentința în partea stabilirii pedepsei inculpatului și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Prodan C., a fost condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis. În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prima instanță a comis o eroare de drept în partea stabilirii pedepsei, nefiind acordată eficiența

prevederilor de la art. 394 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, conform cărora *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă indicații asupra circumstanțelor care atenuează sau agravează răspunderea*. În acest sens, instanța de apel a considerat că prima instanță a ținut cont doar de circumstanțele atenuante și anume de căința sinceră și recunoașterea vinovăției, neluând în considerație starea de ebrietate a inculpatului la momentul săvârșirii infracțiunii, fapt recunoscut de însuși inculpat.

Suplimentar, instanța de apel a reținut că prima instanță, la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de urmările infracțiunii, de faptul că inculpatul nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și nu a întreprins nici o acțiune pentru a-și cere iertare de la rudele apropiate ale victimei, aplicând în privința inculpatului o pedeapsă prea blândă, care nu este echitabilă în raport cu fapta prejudiciabilă comisă.

Reieșind din constatările expuse, conducându-se de prevederile art. 6, 7, 61 și 75 Cod penal, instanța de apel a conchis de a-i stabili inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, considerând că această pedeapsă va fi suficientă pentru a-și atinge scopul instituit.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recurs ordinar avocații Arhiliuc I. și Josan D. în numele inculpatului, care, invocând temeiurile pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, au solicitat casarea acesteia și menținerea sentinței, deoarece apelurile au fost greșit admise, cu reducerea termenului de pedeapsă cu un an de zile, conform art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală.

În motivarea cerințelor sale recurenții au indicat următoarele:

- sentința nu conține descrierea faptei considerată a fi dovedită, deoarece prima instanță a constatat că inculpatul “prin rechizitoriu se învinuiește (...);”

- instanța de apel a constatat în privința inculpatului o altă situație decât cea formulată în rechizitoriu, deoarece a reținut circumstanța agravantă – săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate - care nu a fost imputată inculpatului prin rechizitoriu;

- instanța de apel eronat a reținut o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță, deoarece cauza a fost judecată în procedură simplificată;

- este greșită soluția instanței de apel de aplicare a unei pedepse mai grave, deoarece n-a luat în considerație că în privința inculpatului au fost reținute circumstanțe atenuante, astfel prima instanță corect aplicându-i pedeapsa minimă prevăzută de lege sub formă de închisoare;

- concluziile instanței de apel privitoare la faptul că inculpatul “nu a întreprins nici o acțiune pentru a-și cere iertare de la rudele apropiate ale victimei și nici nu a

reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune” sunt greșite, deoarece: 1) inculpatul a recunoscut integral fapta comisă și nu a atacat sentința de condamnare, astfel confirmând existența unei sincere căințe față de rudele defunctului; 2) repararea prejudiciului nu putea fi realizată, deoarece nu exista sentința cu privire la constatarea și încasarea unor sume concrete însă, fiind pronunțată sentința, inculpatul nu a contestat-o în latura civilă, fiind de acord cu sumele încasate, pe care nu le poate recupera imediat, fiind în stare de arest de la 01.05.2015, are 22 de ani, este șomer și nu are careva surse de existență, situația materială a acestuia fiind una grea;

- prin comiterea erorilor de către instanța de apel au fost încălcate principiile fundamentale ale procesului penal – egalitatea armelor, contradictorialitatea și motivarea deciziilor, fapt ce necesită examinarea posibilității de reducere pedepsei, conform art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, fără dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, deoarece încălcările legislației procesual-penale nu pot fi imputate acuzatului și nu ar trebui să-l plaseze pe acesta într-o situație defavorabilă (de rejudecare a cauzei).

6.1. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea recursului declarat, deoarece motivele invocate de recurenți nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței unei erori de drept, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, iar pedeapsa stabilită inculpatului de instanța de apel este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal și de efectele acestora prevăzute în art. 78 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia instanței de apel și dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Analizând conținutul sentinței, Colegiul penal a reținut că sintagma “inculpatul prin rechizitoriu se învinuiește în faptul...” din partea descriptivă a sentinței, atestă că prima instanță nu a constatat fapta imputată inculpatului, considerată ca fiind dovedită, contrar prevederilor de la art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, care stabilesc că, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă *descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită*, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

În același timp, instanța de apel a omis corectarea erorii sus-menționate, în mod greșit constatând că, pentru a se pronunța instanța de fond a reținut fapta imputată inculpatului. În sensul dat, instanța de apel urma să caseze sentința din motivul nerespectării de către instanța de fond a prevederilor art. 394 Cod de procedură penală, privind întocmirea sentinței.

Astfel, instanța de recurs a constatat că, partea descriptivă a deciziei instanței de apel, la fel ca și cea a sentinței, nu este corespunzătoare prevederilor de la art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală. Erorile respective nu pot fi corectate de către instanța de recurs și urmează a fi înlăturate de către instanța de apel, la rejudecarea cauzei.

Totodată, Colegiul penal a constatat că, în mod eronat a fost reținută de către instanța de apel circumstanța agravantă – săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, deoarece aceasta nu a fost imputată inculpatului prin rechizitoriu, menționând în acest sens că reținerea eronată a circumstanței agravante în cauză nu a dus la constatarea unei alte stări de fapt decât cea stabilită prin rechizitoriu și constatată de prima instanță, deoarece eroarea instanței de apel a fost comisă în cadrul operațiunii de individualizare a pedepsei (f.d. 33, vol. II, pct. 16).

În același context, Colegiul penal lărgit a reținut că operațiunea de individualizare a pedepsei, realizată de către instanța de apel, a fost viciată în măsura în care a fost reținută în mod eronat circumstanța agravantă expusă anterior.

Colegiul penal lărgit a considerat că, dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, cu formularea indicațiilor pertinente pentru ultima, nu semnifică sub nici o formă plasarea inculpatului într-o situație defavorabilă, după cum indică recurenții.

Jurisprudența CtEDO, invocată de recurenți, este irelevantă din motiv că soluția de dispunere a rejudecării cauzei urmărește scopul legitim nu doar de corectare a erorilor judiciare, ci și adoptare în privința inculpatului a unei hotărâri legale și întemeiate. O astfel de soluție în mod evident nu afectează dreptul inculpatului la un proces echitabil și la judecarea cauzei în termen rezonabil și, drept urmare, solicitarea de reducere a pedepsei inculpatului conform art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală este neîntemeiată.

În același context, în virtutea soluției de dispunere a rejudecării cauzei de către instanța de apel, Colegiul penal a reținut ca fiind imposibilă *de jure* satisfacerea cerințelor recurenților privitor la reducerea pedepsei aplicate inculpatului, conform art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, au fost admise apelurile declarate, casată sentința, inclusiv din oficiu, în cauza penală pornită în privința lui Prodan C. în baza art. 145 alin. (1) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care Prodan C. a fost condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată a fost admisă parțial, fiind dispus încasarea de la Prodan C. în beneficiul lui Colac V. a prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3 000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de către Colac V. în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

10. Analizând conținutul sentinței, instanța de apel a reținut că, deși instanța de fond a adoptat o sentință de condamnare în privința lui Prodan C., nu a constatat fapta imputată inculpatului, considerată ca fiind dovedită, or, în speță, instanța de fond a reținut că, inculpatul Prodan C. "(...) prin rechizitoriu se învinuiește în faptul că (...)".

Această stare de lucruri contravine prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, care stabilesc că partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Procedând în asemenea mod, instanța de fond a admis o eroare procedurală la întocmirea sentinței, eroare care va fi înlăturată de către instanța de apel la rejudecarea cauzei, prin casarea sentinței, din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțarea unei noi hotărâri.

Totodată, ținând cont de faptul că, prima instanță, a judecat cauza în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală și opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii respective nu a fost viciată, fiind admisă eroarea procedurală la întocmirea sentinței, instanța de apel a conchis asupra rejudecării cauzei la fel în procedură simplificată.

Astfel, examinând în ședința de judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța de apel a constatat fapta infracțională incriminată inculpatului prin rechizitoriu.

Analizând declarațiile inculpatului, depuse în ședința de judecată, în raport cu cele depuse în cursul urmăririi penale, instanța le-a reținut ca fiind în concordanță cu circumstanțele de fapt ale cauzei, considerându-le veridice și convingătoare.

Totodată, vina inculpatului a fost dovedită și prin probele administrate în faza de urmărire penală: - *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.05.2015 (f.d. 10-16, vol. I)*; - *procesul-verbal de examinare obiectului din 09 mai 2015 (f.d. 64, vol. I)*; - *raportul de expertiză medico-legală nr. 154 D din 18.06.2015 (f.d. vol. 69-70)*; - *raportul de expertiză medico-legală nr. 359 din 22.05.2015 (f. d. 73-74 vol. I)*; - *raportul de expertiză medico-legală nr. 92 din 29.05.2015 (f.d. 80-82)*; - *raportul nr. 434 a-015 din 02.06.2015 (f.d. 116-118 vol. I)*; - *declarațiile martorilor: Prodan D. Nicolai, Eșanu Al-dru (f.p. 110-111), Roibu V. (f.d.*

109), *Ermurachi S. (f.d. 104), care la urmărirea penale au dat declarații similare cu cele date de inculpatul Prodan C. în ședința de judecată (f.d. 107-108 vol. I).*

Cât privește numirea pedepsei inculpatului Prodan C., în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 76 și 77 Cod penal, instanța de apel a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea penală și de lipsa celor agravante, precum și de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului.

Prin urmare, ținând cont de circumstanțele cauzei enunțate, instanța de apel a conchis că scopul pedepsei, poate fi atins prin aplicarea unei pedepse privative de libertate, sub formă de închisoare în noile limite a sancțiunii articolului incriminat, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate, instanța de apel a constatat că, în ședința de judecată succesorul părții vătămate Colac V. solicită încasarea prejudiciului material în sumă de 18 000 lei, prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei și cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3 000 lei.

Astfel, instanța de apel reținând prevederile art. 219 Cod de procedură penală și art. 1398 Cod civil, a constatat că, succesorul părții vătămate nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar dovedi cuantumul cheltuielilor suportate pentru înmormântare a victimei Godoroja Gh., iar pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile în partea prejudiciului material produs prin infracțiune, este nevoie de a fi amânată judecarea cauzei, motiv pentru care, în partea încasării prejudiciului material, instanța de apel a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile, potrivit art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, partea civilă având posibilitatea în ordinea procedurii civile să-și probeze cuantumul despăgubirilor materiale solicitate, nefiindu-i încălcate drepturile procedurale ale părții civile.

Cu referire la încasarea prejudiciului moral produs prin infracțiune în sumă de 20 000 lei, instanța de apel a considerat ca fiind fondate pretențiile succesorului părții vătămate.

La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată acțiunea civilă cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3 000 lei, urmând a fi admisă.

11. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar avocatul Arhiliuc I. în numele inculpatului, care, invocând temeii de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea în vigoare a sentinței, deoarece apelurile părții acuzării au fost greșit admise, iar conform prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, reducerea pedepsei inculpatului cu un an.

În motivarea recursului declarat, avocatul invocă următoarele argumente:

- decizia instanței de apel, nu cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date;

- la pct. 15, 16 al deciziei, instanța de apel transcrie textele art. 61, 75 Cod penal, indicând ulterior la final, argumente pozitive la persoana inculpatului "*(...) de personalitatea inculpatului care la locul de trai este caracterizat satisfăcător, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, anterior nu a fost judecat, de prezența circumstanțelor atenuante ca recunoașterea vinei și căința sinceră, de lipsa circumstanțelor agravante.*"

- la pct. 17 din decizie, instanța de apel mai reține că, - "*la stabilirea cuantumului pedepsei instanța de apel va ține cont și faptul că până la moment prejudiciul cauzat prin infracțiune nu a fost recuperat, dar potrivit declarațiilor inculpatului, acesta este dispus să achite suma indicată de succesorul părții vătămate în acțiunea civilă*".

- la pct. 18 - 20 a deciziei contestate, instanța de apel se pronunță concret, doar asupra motivelor invocate în apelul succesului părții vătămate;

- procedural conținutul deciziei instanței de apel este afectat de o eroare gravă de drept, deoarece este contrară prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 7), 8) Cod de procedură penală. Or, aceste prevederi legale influențează esențial la claritatea și motivarea unei hotărâri judecătorești în sensul art. 6 CEDO, fiind încălcat dreptul inculpatului la apărare prin formularea unui recurs efectiv;

- apelul procurorului a fost admis greșit, iar repararea acestei erori de drept nu poate fi exercitată în defavoarea inculpatului prin dispunerea rejudecării cauzei în sensul art. 424 CPP, în cazul în care procurorul n-a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel;

- în hotărârea CtEDO din 06.04.2010, în cauza Ștefan vs. România, este clar specificat că procurorul are obligația de a reflecta pretensele erori înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, iar statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de procuror și instanțele judecătorești și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză;

- instanța de apel, pronunțându-se asupra motivelor invocate în apelul declarat în latura pedepsei de succesul părții vătămate, *de-jure toate motivele invocate de către aceasta în apel (la pct .3.2 supra), le-a respins categoric, soluția respectivă fiind expusă la pct. 17 - 19 din decizia adoptată, însă potrivit dispozitivului deciziei adoptate instanța de apel a admis acest apel cu casarea sentinței primei instanțe în latura pedepsei, agravând pedeapsa de la 6 ani și 8 luni închisoare, la 9 ani închisoare;*

- deși, instanța de apel, constată că, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 154 D din 18.06.2015, la cercetarea toxico-narcologică, în sângele cadavrului lui Godoroja Gh. s-a depistat 2,63 % alcool etilic, ceea ce la persoanele vii de obicei

corespunde stării de ebrietate gravă, fapt ce denotă că victima l-a provocat pe inculpat la săvârșirea infracțiunii incriminate (f.d. 69-70), instanța de apel n-a luat în considerație această circumstanță atenuantă la individualizarea pedepsei inculpatului;

- în lipsa circumstanțelor agravante, fapt constatat de ambele instanțe de fond și apel, și prezența a mai multor circumstanțe atenuante, în procedura recunoașterii probelor de la urmărirea penală, - instanța de apel practic îi stabilește inculpatului o pedeapsă maximă cu închisoarea ceea ce este inadmisibil, prin urmare, a fost admis greșit și apelul succesului părții vătămate ;

- instanța de recurs, în sensul art. 385 alin. (4) CPP, a constatat încălcări ale drepturilor inculpatului, precum și s-a stabilit din vina cui, a instanțe de apel, au fost comise aceste încălcări;

- conform art. 6 § 1, § 3 lit. a) din CoEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil (...) de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra (...) temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Orice acuzat are, în special, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, (...) în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

- casând total sentința, rejudecând cauza potrivit modului prevăzut pentru prima instanță și pronunțând o nouă hotărâre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, instanța de apel urma să respecte în total procedura prevăzută de art. 364¹ CPP;

- fapta constatată de instanța de apel nu corespunde elementelor infracțiunii de omor intenționat, or, această condiție procesuală este obligatorie și în procedura de examinare a cauzelor penale prevăzută de art. 364¹ CPP, astfel spus lipsește scopul urmărit de inculpat la aplicarea loviturii cu cuțitul, iar din declarațiile inculpatului rezultă că dânsul niciodată n-a declarat că, ar fi aplicat victimei: lovitura cu cuțitul cu scop de al lipsi de viață, or un astfel de capăt de acuzare nici nu i-a fost incriminat, deci rezultă inculpatul a avut un singur scopul de a-i cauza leziuni corporale, dar nicidecum cu scopul de a-i cauza moartea acestuia;

- instanța de apel n-a constatat în fapt că, inculpatul i-a cauzat victimei leziuni corporale grave periculoase pentru viață, dar a constatat că „... i-a provocat leziuni corporale”, or decesul persoanei survenit prin acte de violență, poate fi în legătură de cauzalitate, doar în raport cu cauzarea unor leziuni corporale grave periculoase pentru viață.

11.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că soluția instanței de apel, referitor la categoria și mărimea pedepsei, a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, conform cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșire unor infracțiuni, i se

aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

12. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

În speță, precum a fost menționat supra, recurentul își întemeiază recursul său în baza pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, totodată semnalând și pct. 15) a aceleiași norme procesual penale, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.*

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

Potrivit conținutului recursului, recurentul critică decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, invocând că, inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa fără a se ține cont de prezența în speță a circumstanțelor atenuante (*starea de ebrietate a părții vătămate*) și, instanța nu s-a expus asupra posibilității reducerii pedepsei inculpatului conform prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, drept recompensă pentru eroarea admisă în decizia anterioară, fiindu-i încălcate astfel drepturile prevăzute la art. 6§1 și 6§3 al CoEDO - dreptul la un proces echitabil și anume prin

faptul că: instanța de apel în decizia adoptată a reținut o altfel de situație decât cea stabilită prin rechizitoriu, constatând din oficiu o circumstanță agravantă.

Motivul recurentului, precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal atestă că, potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal menționează că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel, conducându-se de prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, a ținut cont de indicațiile date de către instanța de recurs prin decizia din 05 aprilie 2016 (*expuse în pct. 7. al prezentei decizii*), a ținut seama pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestuia și corect au conchis că inculpatul a comis o infracțiune deosebit de gravă din intenție, prin urmare corectarea și reeducarea lui este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse cu închisoare.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală și potrivit alin. (8) al acestui articol, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate la faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Colegiul penal atestă că, sancțiunea art. 145 alin. (1) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Prodan C., prevede pedeapsă cu închisoare de la 10 la 15 ani.

Însă, în cauză deferită judecății, se constată că, potrivit sentinței adoptate în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Prodan C. a fost condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 6 ani și 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis. După care, legalitatea sentinței a fost verificată de către instanța de apel, care a casat sentința, inclusiv din oficiu, pronunțând o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Prodan C. pentru infracțiunea comisă a fost condamnat la 9 ani închisoare.

La baza acestei concluzii, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, a ținut cont de circumstanțele cauzei, legate de scopul și motivele faptei, gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor deosebit grave, de faptul că inculpatul și-a recunoscut vina (cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală), precum și de persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de prevenirea de a săvârși infracțiuni noi.

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelurile declarate, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, ajungând astfel la concluzia corectă enunțată în *pct. 9. al prezentei decizii*.

În sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelurilor declarate de către procuror și succesorul părții vătămate, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 - 418 Cod de procedură penală, iar temei pentru casarea acesteia lipsesc.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a dispus inclusiv din oficiu, casarea sentinței, expunându-se argumentat din motivul cărei erori de drept urmează a fi casată soluția primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, motivându-și detaliat și clar soluția adoptată.

Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-au fost constatate careva erori de drept în speța examinată, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Argumentele recurentului cu referire la necesitatea aplicării în speță a prevederilor art. 385 Cod de procedură penală, nu prezintă relevanță în legătură cu faptul că situația inculpatului a fost ameliorată în urma rejudecării cauzei de către instanța de apel, care conducându-se de prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală a respectat indicațiile instanței de recurs, în decizia căreia problema aplicării prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, prin prisma CoEDO a fost deja discutată, iar precedentele CtEDO la care face referire recurentul, au avut ca obiect de discuție alte circumstanțe decât cele existente în prezenta cauză. Astfel, prevederile art. 6 § 1 și § 3 CoEDO, în speță nu sunt aplicabile.

Prin urmare, circumstanța agravantă "*săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate*", care nu a fost imputată inculpatului prin rechizitoriu, a fost exclusă, nefiind reținută de către instanța de apel la individualizarea pedepsei în decizia din 09 septembrie 2016.

În același context, instanța de recurs constată că, recurentul în recursul declarat face trimitere la mai multe puncte și sintagme din deciziile instanței de apel din 25 noiembrie 2015 și 09 septembrie 2016, precum și la mai multe precedente CtEDO, însă nu le raliază la propriile solicitări și pretenții în raport cu decizia atacată, în particular fiind omise desfășurarea acestor raportări prin prisma unui temei de recurs valabil, ceea ce impune Colegiului penal de a fi în imposibilitate să le rețină ca fiind relevante.

Astfel, Colegiul penal apreciază că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CoEDO. În același context, Colegiul penal menționează că, deși art. 6 § 1 al CoEDO obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a clarificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (*Van de Hurk vs. Olanda, din 19.04.1994*).

Or, modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (*Hiro Balani vs. Spania, din 09.12.1994*).

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Rezumând cele menționate mai sus, Colegiul relevă că, în prezenta speță instanțele de fond nu au comis careva erori de drept prevăzute ca temeiuri pentru recurs la pct. 6), 10), 15) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

13. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Prodan Cristin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Prodan Cristin*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 aprilie 2017.

Președinte
Judecătorii

Constantin Alerguș
Ion Guzun
Iurie Diaconu